

مصر و سودان

از قصه‌های پینمبران گذشته که دو قرآن ذکر گردیده هیچیک مانند قصه حضرت موسی و برادرش هارون و قوم بنی اسرائیل و فرعون مفسر ذکر نشده است .

مصر از انقراض فراعنه تا ظهور اسلام

در زمان سلسله بیست و ششم فراعنه ، کمبوجیه پادشاه هخامنشی بمصر لشکر کشید و از این بعد این کشور تحت تصرف ایران درآمد . پادشاهان ایران بخصوص داریوش بزرگ در آبادانی مصر کوشش فراوان کردند . داریوش شاید نخستین کسی باشد که دریای مدیترانه را از راه رود نیل بدریای احمر پیوست .

در سال ۳۳۲ قبل از میلاد اسکندر مقدونی مصر را تسخیر کرد و شهر اسکندریه را بنانهاد بعد از اسکندر جانشینان او در مصر بنام بطالسه جمع بطلمیوس ، چون لقب عمومی آنان بطلمیوس بود) تا سال ۳۰ قبل از میلاد سقنت کردند . سپس رومیان بر مصر غلبه کردند و در تصرف ایشان بود تا سال بیستم هجری که بدست مسلمانان فتح شد

تاریخ مصر بعد از اسلام

شرح فتح مصر را بدست مسلمانان در تاریخ اسلام خواهد خواند ، فتح مصر در زمان عمرو بن عبدالمطلب (در معرکه سال هشتم هجری) . عمرو پس از تصرف مصر شهر فسطاط را بنا کرد و مرکز مصر قرار داد و رود نیل را با کندن خلیجی بدریای احمر متصل نمود تا آمد و رفت کشتیها از شبه جزیره عربستان بمصر آسان گردد . از این بعد در هر زمان مصر بوسیله یکنفر والی که از طرف خلیفه وقت معین میگردد اداره میشد ، تا اول قرن سوم که مردی بنام احمد بن طولان خود را در مصر مستقل خواند و تا اواخر قرن سوم خود و پسرانش حکومت کردند تا دوباره مصر در تصرف خلفای عباسی درآمد . در سال ۳۶۲ هجری مصر در اختیار خلفای فاطمی که در شمال افریقا حکومت میکردند و شیعه اسماعیلی بودند درآمد ، در این زمان مردی بنام جوهر صقلی که فرماندهی سپاه المزلدین الله خلیفه فاطمی را داشت . مصر را فتح کرد و در حدود فسطاط شهر قاهره را ساخت ، شمارهای مذهب مقدس شیعه را در این شهر رواج داد و دستور داد نام امه اطهار (ع) در خطبه‌ها ذکر کنند ، شهر قاهره از آن تاریخ (۳۶۲) تا کنون مرکز مصر است . جوهر جامه الازهر را نیز در همان تاریخ بنانمود . پیش از دد قرن خلفای فاطمی در مصر حکومت داشتند پس از وقایعی که رخ داد صلاح الدین ابوبی بادشاه معروف که اصلا ایرانی و کرد بود بر آن غلبه کرد (صلاح الدین ابوبی همانطور که در تاریخ اسلام میخوانید . بزرگترین سردار اسلامی در جنگهای صلیبی بود که بارها سپاه عظیم مسیحیان

بقیه از ص ۱۳ واکه چند تن از پادشاهان معروف اروپا در آن شرکت داشتند، شکست داد، در سال ۶۵۴ که خلافت عباسی در بنه ادم منقرض شد. مروی بنام احمد که خود را از فرزندان ناصر خلیفه عباسی میدانست، در مصر به خلافت نشست ولی از خلافت جز نامی نداشت و اختیار در دست امرای ترک بنام ممالیک بود، دو سال ۹۲۲ هجری سلطان سلیم پادشاه معروف عثمانی (شرح سلطنت عثمانی را در جغرافیای ترکیه خواهید خواند) بمصر حمله کرد و بر آن دست یافت و خلیفه عباسی مصر را بنام المتوکل علی الله محمد مجبور کرد که خلافت را بآو واگذارد و نهادهای خلافت را که عبارت بود از یک رایت و شمشیر و جبهای که اوها میگردند از زمان حضرت پینمبر (ص) باقی مانده بضمیمه کلیدهای دو حرم مکه و مدینه از او تحویل گرفت از این بیعت مصر تحت تسلط پادشاهان عثمانی بود تا زمان محمد علی پاشای معروف.

تاریخ مصر از زمان محمد علی پاشا تا امروز

محمد علی پاشا اصلاً آللبانی است (آلبانی تنها کشور اسلامی است که در اروپا واقع شده و بعداً شرح داده میشود) که ابتدا در سلاطین سپاهیان عثمانی بود و از جوانی رشادتهای بسیاری از او بروز کرد، در اوایل قرن سیزدهم هجری بمصر آمد و وضع آشفته آنجا را سر و سامانی داد، در آنوقت مصر تحت حکومت عثمانیها بود حکومت عثمانی که در آنوقت در سراسر سیبری سقوط قرار داشت گرچه مرتب فرمان برای محمد علی پاشا میفرستاد ولی در واقع در مصر هیچ اقتداری نداشت و محمد علی پاشا در آنجا فرمانروای مطلق بود و میتواند سودان و اینتر ضمیمه حکومت خود کند و چون و هایشها که در آنزمان تازه ظاهر شده بودند نجد و حجاز را تهدید میگردند محمد علی پاشا چند بار لشکر بدفع آنان فرستاد و بابشان شکستهای فاحش وارد آورد. محمد علی پاشا پس از اینکه در مصر مستقر شد و قدرت ممالیک را که در آنوقت فرمانروای واقعی مصر بودند از میان برد، شروع با اصلاحات کرد و وضع اداری و قضائی را مرتب نمود. دو پیشرفت زراعت کوشید امور سپاه را منظم نمود و مدرسه کانتظام بطریق اروپا تأسیس کرد، در اسکندریه کاخانه کشتی سازی ترتیب داد، بازو گانی مصر را روی اصول صحیح آورد کارخانههای متعدد پارچه بانی و اسلحه سازی ایجاد نمود. مدرسه طب و مریضخانههای بسیار ساخت. در دانشرهنم و فرهنگ و تأسیس مدرسه و اعزام محصل باروپا و ایجاد چاپخانه کوشش کامل بکار برد. محمد علی پاشا در سال ۱۸۴۸ میلادی در گذشت و بعد از او پسرش ابراهیم پاشا که او نیز مرد بسیار لایقی بود بحکومت مصر رسید. در زمان سعید پاشا و فرزندش اسماعیل پاشا یکی از نوادگان محمد علی پاشا تره سونز که در بای مدیترانه را بدرباری سرخ وصل میکرد کنده شده و در سال ۱۸۶۹ میلادی (در حدود هشتاد چند سال پیش) با تشریفات مفصلی افتتاح یافت. ولی چون امور مالی مصر مختل شد و حکومت مصر مبالغ

بقیه تاثیر محیط در تربیت کودک

میشود آموزگاران میگویند اگر بین وعاظ و روحانیون کسانی نباشند که قول آنها با عملشان فرق داشته باشد همه فسادها اصلاح میشود زیرا مردم از آنها توقعات بیشتری دارند و همه ای میگویند تمام فسادها را باید دوات رفع کند ولی اولیاء امور عقیده دارند که مردم باید وظیفه شناس باشند و بادولت همکاری کنند تا کارها درست شود. خلاصه راه اصلاح محیط این است که هر کس بوظیفه خود آشنا شده معایب خود را رفع کند و دیگران را نیز که غافل و بیخبرند بوسایل ممکن هدایت نمایند چون تمام طبقات و کارمندان ادارات و آموزشگاهها از همین افراد درست میشود در نتیجه نواقص بتدریج رفع خواهد شد باید همه باتوکل بشداوند و با عقیده و ابدان راسخ و با جدیت و استقامت کار کنند تا محیط را برای پرورش جوانان با تقوی و فاضل آماده نمایند یکی از واجبات دین مقدس اسلام امر بمعروف و نهی از منکر است از وقتیکه مردم باین قسمت از فروع دین بی علاقه شده اند فساد روز بروز رو باز دباد میکند و خوبیها رخت برمی بندد همانقدر که نماز و روزه واجب است این کار هم واجب است و بر همه واجب است که خوبیها را رواج دهند با تمام قوی بازشتی و نادرستی مبارزه نمایند قرآن خطاب با اشخاص مسلمان و با ایمان گفته است یا ایها الذین آمنوا لم تقولون مالا تفعلون، کبر مقتاً عند الله ان تقولوا مالا تفعلون ای اشخاص با ایمان برای چه میگوئید و عمل نمیکنید در صورتیکه بزرگترین گناه در پیشگاه خداوند همین است که رفتار و گفتار شما یکی نباشد. دین مقدس ما ایمان و عمل را با هم میخواند و برای کسانی که بزبان ایمان میآورند ولی اعمال آنها با دستورات دینی مطابق نیست ارزشی قائل نیست پس همه طبقات باید حرف را کنار بگذارند و شروع بعمل بکنند در اینصورت محیط بزودی اصلاح خواهد شد.

بقیه مصر و سودان

زیادی از انگلستان وام گرفته بود اسماعیل پاشا ناچار سهامی که از کانال سوئز باو تعلق داشت بانگلیسها واگذار نمود. حکومت مصر در دست فرزندان محمد علی پاشا بود ولی هیچیک عنوان پادشاهی نداشت زیرا بحسب ظاهر از طرف عثمانیها بودند و از این جهت تا زمان اسماعیل پاشا بآنان والی از آن پس خدبو گفته میشد، در جنگ بین الملل اول همانطور که میدانید حکومت عثمانی که از سالها پیش رو با تقراض گذاشته بود، بکلی از میان رفت و از سال ۱۹۲۳ م دی ملک فؤاد فرمانروای مصر عنوان پادشاهی یافت و بنام اعلیحضرت فؤاد اول نامیده شد بعد از او فرزندش فاروق پادشاهی رسید لیکن در چند سال قبل بواسطه پیش آمدهائی که در آن مملکت رخ داد ناچار مصر را ترک گفت و همانطور که گفته شد امروز مصر دارای پادشاه نیست و امور تحت نظر شورایی بنام شورای انقلاب اداره میشود.